

Hans Vervoort,
Het bedrijf Deel 2.
Betere tijden,
 Nijgh & Van Ditmar,
 ISBN 9789038890975,
 448 blz., €22,50.

MEMOIRES VAN EEN UITGEVER

■ Het tweede deel van Hans Vervoorts trilogie over de Weekbladpers is weer een feest van herkenning. Net als in het eerste deel wordt het verhaal verteld door een uitgeefdirecteur van het bedrijf (Vervoort zelf) en worden de meeste personages met eigen naam opgevoerd. Veel gaat over Joop van Tijn, Rinus Ferdinandusse van *Vrij Nederland* en Cisca Dresselhuys van *Opzij*, maar de hoofdrol is toch weggelegd voor algemeen directeur Theo Bouwman. Deze 'pasja' komt er nu niet best vanaf. Bouwman wordt afgeschilderd als een ijdele en niet helemaal betrouwbare man, die veel te veel drinkt en met een geheime agenda beslissingen doordrukt. Bouwman is gek op aankopen van verlieslijdende tijdschriften en weet de democratische structuur van de Weekbladpers aan te wenden om precies zijn eigen zin door te drijven. Het verhaal eindigt met het vertrek van Bouwman naar *WNL*; Vervoort suggereert dat Bouwmans mislukte plan om met PCM te fuseren hier debet aan is.

Betere tijden is een meeslepend boek, terwijl er niet zo erg veel in gebeurt. De kracht van Vervoort zit dan ook met name in het typeren van hoe een uitgeefconcern functioneert en welke bedrijfscultuur bij de Weekbladpers heerst(e). *Voetbal International* levert weliswaar veel geld op, maar de hoofdredactie van *Vrij Nederland* wordt met de meeste egards behandeld. Ook al is de oplage van dit vlaggenschip tanende. Kritiek was nauwelijks mogelijk. De Weekbladpers, zo bedenkt Hans zich, is waarschijnlijk het enige bedrijf ter wereld waar vooral de directie op punctualiteit wordt beoordeeld. Maar niet als het hun taak betreft om de kosten in de gaten te houden. De

uitgever kijkt verbaasd naar de declaraties van *WN*-redacteur Igor Cornelissen: 'Die at erg vaak in een Chinees restaurant in Zwolle. Woonde hij daar niet ook? Handig dat al zijn contacten bereid waren naar Zwolle te reizen!'

Een directeur bij de Weekbladpers heeft zijn eigen strategie om zijn medewerkers te beïnvloeden. Zijn kantoor heeft een aftandse inrichting. 'Dus als mensen komen vragen om een nieuwe dit of dat moet ik kunnen zeggen: kijk eens hoe ik erbij zit. Wacht nog maar even op betere tijden!'

Vervoort blijft net als in deel 1 volhouden dat het hier een roman betreft, maar *Betere tijden* is toch vooral boeiend omdat we ons bijna alles herinneren van wat erin beschreven wordt. Zijn typering van de hoofdredacteur van *Opzij* is literair opgeschreven maar vooral hilarisch omdat we er zoveel in herkennen: 'Cisca's hoofd was dat van een roodharige Perzische poes. En ook bij haar wist je nooit wanneer de klauw zou uitslaan. Als je Cisca in de ogen keek zag je de schuifdeuren dichtgaan, net zoals bij een poes die in het licht kijkt.'

Prachtig zijn ook de miniatuurtjes over de redactie van *Vrij Nederland*. Er moest bezuinigd worden maar er kwam toch een aparte Boekenbijlage. Iedereen was enthousiast, maar commercieel gezien was het blad daarmee van de wal in de sloot geslopen. 'Een diepe sloot ook nog.' Voor de Weekbladpers geen bezwaar zich in een nieuw avontuur te storten: de krant voor jongeren *Primeur*. Tonnen werden erin geïnvesteerd. Het krantje ging roemloos ten onder, nadat het eerst aan Wegener was verkocht. De directie vroeg eens

aan Joop van Tijn of de betaling aan freelancer Anton Koolhaas stopgezet kon worden. Hij had al vijf jaar geen letter meer geschreven. Ferdinandusse en Van Tijn vonden het gênant de betaling stop te zetten, want nadat Koolhaas jarenlang toneelkritieken voor *Vrij Nederland* had geschreven, werd hij gevelde door een hartaanval. Tenslotte was ook Yrrah enkele jaren doorbetaald toen hij leed aan een 'tekenaarsblock'. Advertenties voor toerisme naar Zuid-Afrika waren altijd taboe geweest in *Vrij Nederland*. Na de vrijlating van Nelson Mandela was volgens de uitgever de weg vrij om deze aantrekkelijke bron van inkomsten niet meer te laten schieten. 'Ik weet het niet, Hans,' zei Joop van Tijn. 'Het ziet er goed uit maar het kan elk moment nog misgaan daar. Ik denk dat we advertenties pas moeten aannemen als de eerste, niet-rationale verkiezingen zijn gehouden.' 'Oké,' zei Hans. 'Zo houden we de druk op de ketel.' Van Tijn twijfelde of hij hier voor de gek werd gehouden of niet. Had *Vrij Nederland* zoveel invloed op de politieke toekomst van Zuid-Afrika? 'Maar Hans keek neutraal terug en de verdenking verdween.' (wordt vervolgd)

